

Na pomoc auditorům – dotazy a odpovědi z oblasti metodiky auditu

Provedení fyzické inventury zásob

Datum vydání: 23. 4. 2020

Dotaz

Jak postupovat, když účetní jednotka z důvodu karantény či nedostatku zaměstnanců není schopna provést fyzickou inventuru zásob k rozvahovému dni např. 31. 3. 2020, ke kterému byla fyzická inventura účetní jednotkou plánována a připravována? Zůstatky zásob jsou z pohledu účetní závěrky významné.

Doporučení pro účetní jednotku

a) Účetní jednotka může využít zákonné možnosti dané v ustanovení § 30 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoÚ“), a dokončit fyzickou inventuru nejpozději do dvou měsíců po rozvahovém dni, tj. termín fyzické inventury zásob posunout na později, kdy bude dané omezení (karanténa nebo nedostatek lidských zdrojů) odstraněno.

b) Pokud například z důvodu dlouhotrvající karantény či nedostatku lidských zdrojů nebude účetní jednotka schopna provést fyzickou inventuru zásob v náhradním termínu stanoveném ZoÚ (nejpozději do dvou měsíců po rozvahovém dni), měla by ji provést v nejkratším možném termínu. K tomuto názoru nás vede povinnost účetní jednotky vyčíslit inventarizační rozdíly (§ 30 odst. 10 ZoÚ), které vychází z porovnání skutečného stavu, který se zjišťuje fyzickou inventurou zásob, se stavem v účetnictví. Bez provedení fyzické inventury zásob, byť by byla provedena po uplynutí lhůty dané ZoÚ, je účetní jednotka nebude schopna vyčíslit. V § 30 odst. 11 ZoÚ je zároveň také stanovena povinnost jejich vyúčtování do účetního období, za které se inventarizací ověřuje stav majetku. Z tohoto důvodu nebude provedení pouze dokladové inventury dostatečné.

Odpověď

V obou variantách přístupu účetní jednotky se auditor zúčastní fyzické inventury zásob, která bude probíhat v nově zvoleném termínu. V případě, že bude fyzická inventura zásob provedena po rozvahovém dni, je auditor v souladu s ISA 501 „Důkazní informace – specifické aspekty vybraných položek“ povinen provést kromě postupů stanovených k ověření provedení fyzické inventury zásob (zhodnotit pokyny a postupy vedení pro zaznamenávání a kontrolování výsledků fyzické inventury zásob účetní jednotky; sledovat provádění pokynů vedení při inventuře; provést inspekci zásob; provést přepočítání fyzického stavu; provést auditorské postupy prověřující finální inventurní záznamy účetní jednotky s cílem určit, zda přesně odrážejí skutečné výsledky inventury zásob) také auditorské postupy, kterými získá důkazní informace o tom, že změny zásob mezi datem inventury a rozvahovým dnem jsou řádně zaznamenány.

V případě, že inventura bude probíhat až po zákonném termínu, je třeba také doplnit, že auditor bude v takovém případě muset zvážit dopad tohoto postupu do účetní závěrky účetní jednotky z hlediska zvýšeného rizika:

- zúčtování mank a přebytků do jiného účetního období, než do kterého věcně a časově patří,

Na pomoc auditorům – dotazy a odpovědi z oblasti metodiky auditu

- možné sankce podle ZoÚ za nedodržení povinností ze strany účetní jednotky.

Upozorňujeme, že odpověď Komory auditorů ČR (KA ČR) na výše uvedený dotaz je založena na současném znění právních předpisů a jejich převažujících interpretacích, které se mohou v budoucnosti změnit. Doporučujeme proto ověřit si závěry uvedené v této odpovědi.

Dále upozorňujeme, že KA ČR nemůže vydávat závazná stanoviska a nemůže suplovat funkci regulátora účetnictví a auditu. Závazná stanoviska může vydávat pouze soud. KA ČR tedy žádným způsobem neodpovídá za jakoukoli škodu, která by vznikla třetím osobám v souvislosti s využíváním názoru prezentovaného v této odpovědi. Při zpracování odpovědi jsme vycházeli ze skutečností popsaných v dotazu.